

היכולת לעצב מציאות

מהיכן מגיע ליהודי הכוח ללכת נגד הנחות העולם ולנצח כנגד כל הסיכויים?

לא נכנעים לחושך

השבוע בהנובר שבגרמניה חנכו בית חב"ד חדש על שמו של השליח הרב בנימין וולף ע"ה, במעמד נשיא גרמני' לשעבר שגם שמו הוא וולף, כריסטיאן וולף.

מר וולף הוא תושב הנובר וכשהשליח לברלין הרב יהודה טייכטל שי' פנה אליו והזמין אותו להשתתף בחנוכת הבית הוא מיד הביע את הסכמתו, ובזכות השתתפותו פורסמו בכל העיתונים הגדולים בגרמניה כתבות ותמונות מאותו אירוע. ביום אחד נחשפו יותר משמונים מיליון אנשים בגרמניה לפתיחת הבית חב"ד.

לפני שנה בדיוק, ביום ב' דר"ח אייר תש"פ נפטר הרב וולף והשאיר אישה עם שמונה ילדים שהקטנה בת ארבע. התגובה הטבעית של כולם הייתה שבוודאי כעת משפחת וולף ששני ההורים ישראלים יעזבו את המקום ויחזרו לארץ לנסות לבנות חיים חדשים בישראל ליד המשפחות התומכות.

אבל אז הרבנית שטרנא וולף הודיעה שבעלה יקבר בהנובר, והיא עם ילדיה נשארים בעיר כדי להמשיך את השליחות שלה ושל בעלה ועוד ביתר שאת.

בעלה נפטר בליל שבת. כשהיא הלכה חזרה ברגל מבית הרפואה לביתה כדי לבשר את הבשורה הקשה לילדיה, הרחוב היה חשוך מאוד, ועוד יותר היה לה חשוך בלב. אבל דבר אחד היה ברור לה שמכאן היא לא זזה.

היא אמרה שבעלה מלמעלה והיא מלמטה ימשיכו את השליחות של הרבי בעיר. היא החליטה שהיא נשארת בהנובר כדי לממש את החלום של בעלה ושלה לבנות בית חב"ד גדול בהנובר החלטה הזאת זעזעה את חסידי חב"ד בעולם כולו. הכוח הזה שלמרות הכול לא נכנעים עורר רבים בעולם לעזור לה לממש את חלומם.

מכל רחבי תבל התגייסו לעזור. אנשים שמעולם לא פגשו אותם ולעולם לא ייפגשו עמם תרמו סכומים גדולים בשמחה ובהתלהבות, ועשרות אנשים עבדו יום ולילה כדי לעורר אנשים לתרום. והשבוע ביארצייט הראשון החלום התגשם.

מר כריסטין וולף אמר בדבריו שהרבנית וולף היא השראה לאלפי אנשים בעולם ודוגמא לכך שלעולם לא מוותרים.

נשאלת השאלה, מהיכן היא שואבת את הכוח להחלטה כזאת, ולמרות השנה הקשה שהיא עברה היא ממשיכה ביחד עם כל בני משפחתה בתנופה.

להציל את ה'ערבים' ביקטרינוסלב

השבוע יצא לאור ספר חדש בשם "שנים ראשונות" שמתעד את ההיסטוריה של הרבי מאז שנולד ועד חתונתו. באופן טבעי חלק מהסיפור הוא בית הוריו, הרב לוי-יצחק והרבנית חנה שניאורסאהן שהיה רב ביקטרינוסלב שבאוקראינה.

כשהרבי היה ילד צעיר פרצה מלחמת העולם הראשונה. זה היה עדיין כשהצאר הרוסי שלט ברוסיה, ואז הוא הוציא פקודה שהיות והיהודים הם בוגדים ואי אפשר לסמוך עליהם לכן על כל היהודים שגרים קרוב לגבולות עם המדינות שפתחו במלחמה נגד רוסיה חייבים לעזוב את מקומות מגוריהם, מחשש שישתפו פעולה עם האויב. זה כלל את פולין ליטא, קורלאנד (המדינות הבלטיות). תוך עשרים וארבע שעות עליהם לנטוש את בתיהם ואת כל רכושם ולברוח לתוך עומק רוסיה.

זאת הייתה גזירה נוראה. תארו לעצמכם אדם שיש לו בית ומשפחה עם ילדים מקום פרנסה וכו' צריך לנטוש הכול מיד ולברוח למקום שבו אף אחד לא מחכה לו, ומדובר על מאות אלפים. הרבה מאותם יהודים ברחו לאוקראינה ומאות משפחות הגיעו ליקטרינוסלב.

אהרן פרידנטל שה' אחד מהילדים מאותם פליטים שלימים הפך לעיתונאי כתב בזיכרונותיו את מה שקרה כשהם הגיעו לעיר. הרוסים הודיעו שמי שייתפס כמשתף פעולה עם האויב יוצא להורג, וכמובן מיד העלילו על יהודים שהנה הוא מרגל והשני מרגל וכו', והם הושמו בכלא. בנוסף לכך הם הוציאו חוק אכזרי יותר. מכל עיר אסרו שני יהודים בתור 'ערבים', שאם יודע שמישהו מהעיר הזאת ריגל אותם 'ערבים' יומתו בירייה. אותם 'ערבים' יושבים בכלא וחייהם תלויים על בלימה שאם מישהו יגיע ויספר שאיזה יהודי הלשין אז בתור עונש אותם שתיים

יומתו מיד בירייה. חייבים לזכור שבזמן חירום מוציאים אנשים להורג ללא חקירה ודרישה, בחסות התהו ובוהו של המלחמה אפשר לעשות כל פשע שבעולם.

הוא כותב שאביו היה אחד מאותם אנשים שנאסרו בתור 'ערבים'. אמו ובני משפחתו באו לביתו של אביו של הרבי, רבי לוי יצחק שהיה רב העיר כדי לבקש עזרה. הוא מספר שהבית היה נראה כמו "כוורת דבורים". אנשים נכנסו ויצאו. אלו חיפשו מקום לישון ואחרים תרופות לחולים, ואילו אמו באה לבקש סיוע משפטי כדי להוציא את אביהם מהכלא על לא עוול בכפו.

הוא מספר שהרב והרבנית שניאורסאהן עבדו יום ולילה למען הפליטים שהגיעו לעיר, והם הקימו וועדות שיספקו מזון, ואחרים שיחפשו מקומות לינה וכו' וכו'.

כשהרב שמע שאביהם נאסר והוא עומד בסכנת מוות עמדו לו דמעות בעיניים והוא מיד הפעיל את כל הקשרים שלו. התברר שארבעים יהודים נמצאים במאסר בעוון "בגידה". ראשית הוא פעל שירשו לו לבקר אותם בכלא. כשהוא היה בא לבקר אותם הוא היה מגניב מכתבים מהמשפחה אלהים ומוציא מכתבים שלהם החוצה. אם היו תופסים אותו הוא היה מקבל גזר דין מוות.

השלב השני היה שיהיה ניתן להכניס להם אוכל כשר. אבל זאת הייתה רק ההתחלה. הוא לא התעייף והמשיך לפעול בחוגי הצבא עד שהרשו לו להוציא את כל אותם יהודים "למעצר בית", ובסופו של דבר בלילה הראשון של סליחות בשנת תרע"ו הם יצאו לחירות.

"את הסליחות של היום הראשון אמרו המשוחררים ביחד עם הרב [?] משחררם. כשהם הגיעו למילים "לחיים טובים ממך נשאר" הם הצביעו על הרב וחזרו ואמרו את המילים הללו כמה פעמים עם הרבה דמעות של שמחה".

הוא כותב שרבי לוי יצחק שניאורסאהן הראה אז גבורה הרואית והוא התבטא "שליובאוויטש יונקת את רוחה מעשרה הרוגי מלכות. הוא אמר עלינו מוטל התפקיד להמשיך בהצלת יהודים עד לכדי מסירות נפש" (שנים ראשונות עמוד 121).

יהודי לא קונבנציונלי

כשהממשל הרומאי שלט בארץ ישראל לפני אלפיים שנה הוא התנכל והיצר את צעדי היהודים. בין היתר הוא אסר על לימוד תורה ברבים, וגזר שמי שילמד תורה

ברבים יוצא להורג. רבי עקיבא לא התפעל ומסר את נפשו והמשיך ללמד תורה ברבים ואכן הוא שילם על כך בחייו ותנאים נוספים הלכו בעקבותיו, לזה התכוון רבי לוי יצחק נ"ע.

אבל האמת היא שלכל יהודי יש את כוח המסירות נפש. השבוע בתחילת פרשת תזריע אנו קוראים על מצוות מילה: "אשה כי תזריע וילדה זכר, וביום השמיני ימול בשר ערלתו". תינוק מיד כשנולד כבר ביום השמיני עושים לו ברית. לא מחכים שיגדל כדי לבקש את הסכמתו, אלא זוהי ברית שהקב"ה כורת עם התינוק, למעלה מטעם ודעת. כך ולא אחרת.

מסירות נפש לא פירושו שצריך למות על קידוש השם, אדרבא. התורה מאמינה בחיים. מסירות נפש הפירוש הוא שאנו לא נותנים למציאות לנהל לנו את החיים, אלא אנחנו עושים את המציאות.

התבונה הקונבנציונלית אומרת שאם הבעל נפטר האישה והילדים נכנעים למציאות החדשה שנכפתה עליהם ועוברים למקום מגורים שבו יש משפחה תומכת. אבל יהודי בכוח המסירות נפש לא נותן למציאות לעצב את חייו, אלא הוא מעצב את המציאות.

כל אחד מאתנו מתמודד עם מצבים כאלו בכל יום. הוא רוצה לעשות מצוה, היו לו תוכניות לעשות משהו טוב, אבל הסדר יום שלו השתבש. פתאום צצו כל מיני עניינים דחופים שלא היו צפויים מראש.

אדם רגיל אומר לעצמו 'רציתי לעזור לחברי, רציתי להתקשר לאימי אבל זה לא יצא'. יהודי מאידך לא מתייאש ולא מוותר. הוא לא נותן לסדר יום שלו לנהל אותו אלא הוא מנהל את הסדר יום.

ברית מילה מתבצעת ביום השמיני. מוסבר בחסידות שהמספר שבע מסמל את הטבע, את שבעת ימי השבוע שבהם נברא העולם. המספר שמונה נקרא "שומר ההיקף" ^[1] הוא לא נותן לטבע לשלוט עלינו אלא הוא שולט על הטבע.

בכוח המסירות נפש על דברים קטנים נזכה לכינור של שמונה נימין בגאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו אמן.